STADSDELSKAMP

ÖPPNA STUDIETRÄFFAR MED ALLT ÅT ALLA LUND

Var? Borgarparkens Bygglek, Norra Fäladen (Lund)
När? Torsdag 26/2 kl.19-21.00
Studieträffarna är fristående, gratis och öppna för allla som är intresserade av socialistisk praktik. Det krävs inga förkunskaper. Texterna finns att ladda ner på www.alltalla.com. Självklart bjuds det på kaffe och kaga!

ANDRA TRÄFFEN 26/2: *2000-talet*

AUTONOMT MOTSTÅND

STADSDELSMOTSTÅND, DEL 1 – KAMP MOT LYXRENOVERINGAR (2009)

Från Göteborg till Malmö

Stadsdelsmotståndet tog sin startpunkt under sommaren 2001, det började strax innan EU-toppmötet men tog ordentlig fart när vi kommit hem igen. För mig och de jag jobbade med mest i och kring Autonomt Motstånd så blev kravallerna och den efterföljande repressionen och utdefineringen ingen enorm vändpunkt, utan snarare en bekräftelse på vad vi redan hade dragit för slutsatser: det var inte militansen i sig det var något fel på, utan vilka frågor vi hade riktat in den på. Det enda hållbara sättet att stå emot repressionen och var att ha ett folkligt stöd som gjorde att det var oacceptabelt att skjuta ner oss på öppen gata och fängsla oss, och det kunde vi aldrig nå om vi hela tiden engagerade oss i frågor som inte gällde arbetarklassens vardag. Denna ”vändning mot vardagen” kom att uttrycka sig genom främst två inriktningar, dels stadsdelsmotståndet och dels arbetsplatskampen (som jag skrivit om på många andra ställen så det utelämnar jag här).

Lite omständigheter…

Och det var lätt att se hur aktuellt det var med stadsdelsmotståndet, Malmö hade nämligen växt med över 25 000 invånare bara under 90-talet, samtidigt som det knappt byggts nya lägenheter, detta hade naturligtvis gjort att det var en mycket tuffare bostadsmarknad, med allt vad det förde med sig i form av diskriminering osv. Den stadsdel som många av oss bodde i, Södra Innerstaden, låg framförallt i skottlinjen. I Göteborg och Stockholm var det sedan länge så att arbetarklassen i stort sett var borttvingad från innerstaden, men i Malmö var det inte så då Malmö delvis är en förbannat fattig stad och köpkraften helt enkelt inte hade funnits. Ett par artiklar i Sydsvenskan klargjorde vad en del av fastighetsägarna hade för planer – de ville göra Möllan till *”ett nytt söder”* – något som för oss var rena krigsförklaringen. Men av naturliga själv var det också omöjligt att genomföra snabbt, Södra Innerstaden tillhör fortfarande de fattigaste områdena i Sverige och fastighetsägarna var i många fall för små och oseriösa för att genomföra några större förändringar eller långsiktigare planer. Ägandet är väldig decentraliserat och det skulle innebära en fördel för oss.

"Stoppa lyxrenoveringen av Södra Innerstaden!"
Vi började med att dela ut ett par tusen flygblad mot lyxrenoveringar i området, och responsen innebar en omedelbar aha-upplevelse. Det märktes en enorm skillnad när vi faktiskt kritiserade ett problem som människor kände som något överhängande som gällde deras egen vardag, det var tydligt att vi träffat rätt. Hoten om att behöva flytta och att *"den fina staden"* kröp närmare, butik för butik, kvarter för kvarter, var något som inte bara vi själva hade upplevt. De många diskussionerna med andra boende gav också andra infallsvinklar och vi stod delvis handfallna över responsen. Vi hade gått på någon (kanske delvis självodlad) myt om att våra åsikter var extrema och inte delades av folk i allmänhet. Andra aspekter var att vi fick diskutera med människor som hade andra erfarenheter och upplevelser när det gällde en del saker. Att unga autonoma känner sig trygga i ett område gör inte nödvändigtvis att pensionärer gör det och något förenklat kan man väl säga att "Bilda arbetarmiliser" inte är något bra svar till en pensionär som är rädd för att bli rånad och faktiskt kanske känner sig tryggare av att se samma snutar som kanske trakasserar områdets ungdomar.

Badaktion – vi simmar in på Bo01
Vår första större aktion blev märkligt nog i en helt annat del av staden, nämligen i Västra Hamnen, det nybyggda mässområdet Bo01 där vi som bodde i Malmö inte ens hade tillstånd att vara om vi inte betalde inträde. Men kopplingar fattades inte, till stor del samma hyresvärdar som lät våra områden förfalla byggde nya, fina bostäder åt dom rika med pengar dom sugit ur oss. Som en extra spottloska i ansiktet subventionerade MKB (Malmös kommunala bostäder) sina lyxbyggen med 10 000 i månaden/lägenhet. MKBs (Malmö Kommunala Bostadsbolag – allmännyttan alltså) dåvarande vd och tillika moderaten Lars Birve kommenterade att alla vissa fick på i slum och mögel medan andra hade guldkranar på skethuset med orden "alla barn springer inte lika snabbt"… Det svinet kan vara glad att han inte fick tillfälle att visa hur snabbt han kunde springa.
Med stiliga affischer på maskerade människor i badkläder och paroller som "Flyttar de rika in i Möllan, flyttar vi till Bo01!" mobiliserade SKU, SUF-Lund och Autonomt Motstånd ungefär 70 pers i protest mot mässan, bostadsbristen och lyxrenoveringar. Med badringar och vattenpistoler (samt en uppblåsbar delfin) gjordes då försök till massplankning via havet. Vi kom upp på en pir men blev sedan inte insläppta av alla poliser som dykt upp. Aktionen hjälpte till att sätta frågorna på dagordningen och var därför viktigt, men det som senare skulle komma var ett mer kontinuerligt arbete i Södra Innerstaden, men det får ni läsa mer om senare…

Förebilder, inspiration och organisation
Jag hade själv deltagit i diskussioner och läst om andra stadsdelar under min tid i Folkmakt, där artikeln Befria stadsdelarna! var lite av en utgångspunkt (en utgångspunkt som vi snart skulle passera i rasande fart när vi väl började jobba med frågan i praktiken kan tilläggas). Men även andra artiklar om t ex Hammarkullen var relevanta. Något annat vi tittat på var arbetet och artiklarna som brittiska Red Action och det näraliggande Independent Working Class Association (IWCA) hade utfört. De hade dock mer fokus på "anti-socialt" beteende, något som vi inte uppfattade som lika akut när nu yuppiesarna stod för dörren.

På det stora hela ville vi i det läget vi var i starta en ideologiskt baserad grupp av aktivister, helt enkelt för att inte tappa vårt hårda klassfokus och perspektiv, det var kanske också beroende av att Möllevångsgruppen vid den tidpunkten inte sågs som ett alternativ, (de var rätt lama vid denna tidpunkt men har blivit bättre senare), de pysslade mest med att propagera för att folk skulle ta upp hundbajs efter sina vovvar och samarbetade okritiskt med fastighetsägare och butiksägare, något vi såklart såg som problematiskt och kortsiktigt. En annan anledning var att vi ville få bort det tramsiga fokuset på Möllevången som en "unik" stadsdel, vi inriktade oss på Södra Innerstaden som helhet (alltså även Sofielund och Sorgenfri där de flesta av oss faktiskt bodde). Valet av Södra Innerstaden kom delvis också till som en konsekvens av hur en av våra potentiella motparter var organiserad. Södra Innerstaden är en geografiskt och administrativ enhet i kommunen, det innebar för oss att det var en lämplig enhet att jobba mot när det gällde eventuella nedskärningar i kommunal verksamhet (något som också inträffade senare). Det är med andra ord ett satans bra exempel på hur den tekniska och politiska klassammansättning samverkar.

Kim Müller
Publicerad på www.kimmuller.wordpress.com/ februari 2009

STADSDELSMOTSTÅND, DEL 2 – ORGANISERING OCH MÅL (2009)

Från brandkårspolitik till basarbete
Då det första arbetet varit inriktade på att uppmärksamma den hotande lyxrenoveringen av Södra Innerstaden så började vi efter det med ett mer mobiliserande arbete. Under hösten 2001 följdes badaktionen av först en "Rika svin"-gatuteater, där vi utk-

lädda till rika svin krävde en snabbare lyxrenovering och sedan två torgfester, en på Möllevångstorget och en på Nobeltorget. Den på Nobeltorget var i oktober i samarbete med med Gatuaktionen och var tänkt att resultera i en ockupation av ett hus som just gjordes om från hyreslägenheter till bostadsrätter. Ockupationen uteblev tack vare en stor polisinsats, det var inte så smart att använda en gatufest 100 meter bort som utgångspunkt kan man väl milt säga. Även om vi under gatufesterna mest mobiliserande våra "vanliga" sympatisörer så ansträngde vi oss tämligen hårt för att nå ut till de flesta boende i området, till Södra innerstadens 30 000 invånare delades det ut över 2000 flygblad och affischerades en hel del. Detta var en del i den "vändning mot vardagen" som jag beskrev i förra inlägget och i april 2002 var det något vi formulerade såhär:

En annan anledning (till stadsdelsmotstånd, min anmärkning) var situationen som kom upp efter Göteborgskravallerna. Vi var lätta att avfärda och utdefiniera för att folk inte kände till våra åsikter och ofta inte såg hur vår politik berörde dem. Vi ville komma till en situation där folk kände till oss och tyckte att vi gjorde vettiga saker (även om de inte sympatiserade med alla våra åsikter). Därför föll det sig naturligt att börja arbeta i våra egna bostadsområden (och våra arbetsplatser och skolor men det får en senare artikel ta upp). Man skulle kunna säga att vi organiserade vår grupp dels som ett svar på den hotande lyxrenoveringen och dels som ett sätt att gå från aktivistisk brandkårspolitik till ett mer långsiktigt och utåtriktat basarbete.
Ur en artikel till Brand, skriven av Berra och Anna i april 2002.

Stadsdelsgruppen formerar sig

Vintern 2001-2002 förde med sig en lugnare period där vi dels satte oss in i hur stadsdelen faktiskt såg ut, i form av antal boende, medelinkomst, ursprung, storlek på lägenheter, relation mellan hyres- och bostadsrätter och tusen andra detaljer, samt hur den styrdes i form av hyresvärdar, kommunala förvaltningar och gatukontor. Dels fördes in väldig massa diskussioner om hur motståndet skulle se ut, våra aktioner mot lyxrenovering hade fört med sig att en massa människor och föreningar hade synpunkter och tankar. Vi höll föredrag och deltog i paneldebatter, en sak som vi fick kritik för, och tog åt oss, var att det var defensivt att enbart rikta in sig mot lyxrenoveringar. Och med lärdom från bland annat traditionella svenska folkrörelser och Svarta Pantrarna insåg vi snabbt att vi måste jobba på flera plan för att kunna göra någon skillnad för oss själva och andra boende och tankar om att organisera olika sociala verksamheter spirade. Ganska snart bildades vi som en separat arbetsgrupp inom Autonomt Motstånd med det något otympliga namnet Autonomt Motstånds Stadsdelsgrupp (och vi tog även in medlemmar som inte var med i AM "centralt"), diskussionerna ledde fram till att vi formulerade våra åsikter som långsiktiga mål, kortsiktiga mål och krav på kommunen. Utan kännedom om de långsiktiga målen kan verksamheten framstå som ganska slumpmässig och brandkårsinriktad, men i själva verket var både valet av aktioner, deras utformning och vår kommunikation och propaganda förvånansvärt långsiktiga. Här kommer alltså syftet med stadsdelsgruppen:

> Vårt huvudmål är att skapa en socialistisk och antifascistisk stadsdel.
> Vi vill ha bestämmanderätt i våra egna kvarter.
> Med arbetet i stadsdelsgruppen vill vi bygga upp en folklig motmakt i de områden där vi bor.
> Vi vill locka invånarna att agera själva i frågor som berör dem.
> Invånarna skall i framtiden själva kunna ta hand om de sociala problem som uppstår i deras stadsdel.
> Stadsdelen skall vara trygg för alla.
> Vi arbetar i stadsdelsgruppen för att kunna knyta an till den internationella revolutionära rörelsen.

Punkterna kan ge ett intrycket av att vara ganska allmänvänster, men de har oftast riktigt konkreta betydelser som var tätt sammanknutna med vår praktik. Parollen *"Vi vill ha bestämmanderätt i våra egna kvarter."* var något av en huvudparoll som återkom i det mesta av vår propaganda och vårt arbete. När det gäller aktionernas utformning och vår kommunikationsstrategi så var viljan att bygga en motmakt underifrån och att engagera folk som var det viktigaste. Taktikerna var en slags parallell till de tankar om "små stegens politik" och ansiktslöst motstånd som är hämtat från arbetsplatskampen. Med andra ord att man genom gemensam handling och gemensamma segrar tillsammans får ett större kollektiv självförtroende och kan ta sig an större strider. Vi valde därför att sprida de kamper och metoder som vi såg redan fanns i stadsdelen. Ett exempel är när man tog bort sopstationerna på Möllan. De boende fortsatte att slänga sina sopor där och vi uppmuntrade det genom att sätta upp de symboler för olika material (t ex plast och metall) som används vid återvinning, på ett av de ställen där kontainrarna stått. Men på det stora hela är poängen med ett antal långsiktiga mål inte deras exakta och briljanta formulering, utan att man som grupp, för sig själva, sätter sig ner och diskuterar vad man egentligen vill och varför. Helt enkelt för att kunna ha en egen dagordning och inte fastna i brandkårspolitik.

Aktionernas utformning och kommunikationsstrategi

Vår främsta målgrupp var ju de boende i Södra innerstaden, det vill säga ungefär 30 000 personer, och med de aktivister vi hade så var det därför realistiskt

att regelbundet försöka nå ganska många av dom, men det fodrade något annat än den vanlig affisch-på-elskåp-taktiken. Delvis för att det i vissa delar av Södra innerstaden är förbannat många affischer på elskåpen så de klistras över duktigt snabbt, delvis för att vi tänkte oss att det är mest en viss kategori människor som faktiskt läser affischer som finns på elskåp, med andra ord folk som regelbundet demonstrerar eller går på klubb/konsert, och vi var även intresserade av att nå folk utanför dessa kategorier. En möjlighet hade kanske varit att gå genom media, men det hade vi inga bra erfarenheter av, dels var det intressantare att nå folk direkt. Ett annat syfte med kommunikationen var att vi ville få folk att agera själva, vi ville göra det lättare för folk "att agera själva i frågor som berör dem" för att citera ett av våra långsiktiga mål.

När vi t ex ville att skulle protestera mot stängningen av Vårdcentralen Eden så var sättet vi kom att arbeta på att vi tryckte upp vanliga en-färgade A4-affischer med "remsor" (likt "jag söker bostad"-lappar) som man kunde riva av, på remsorna fanns e-mail och telefonnummer till de ansvariga politikerna. Vi affischerade nästan enbart genom att sätta upp affischer i portarna, och då affischerna i allmänhet såg ut precis som de anslag som hyresvärdar satte upp så lästes dom av dom som bodde i huset, vi kunde lätt se responsen genom att se om remsorna gick åt eller inte. Poängen var att folk skulle agera själva genom att ringa och skriva. Vi hade naturligtvis själva kunnat outa eller sätta en yxa i dörren hos de ansvariga politikerna, men då hade dom fått uppfattningen att de hade en liten grupp våldsbenägna aktivister mot sig. Målsättningen var att dels skulle känna att de hade en hel stadsdel mot sig, dels att folk skulle känna att de själva gjort något för att förbättra sin stadsdel. Detta var ett sätt att aktivera människorna utan att få med dem i gruppen, målet var inte att skapa ett nytt stadsdelsparti utan att bredda gruppen aktiva. Eller för att citera oss själva från en intervju gjord av kommunens stadsdelstidning Södra Innerstaden: – Om en granne springer runt med namninsamlingar mot något i trappen så ses hon eller han inte som en aktivist. De flesta tror att aktivism främst handlar om identitet, även inom ”aktivistsvängen” hyser en del den uppfattningen.
Men trots att det inte var syftet inte var att värva medlemmar blev det en konsekvens av strategin. Genom de många affischeringarna, som vi ofta gjorde dagtid, var vi lätta att få tag på och folk i området kände till vår politik, och vi fick också en del nya medlemmar genom att folk hörde av sig genom vår e-mail. Ihjälkramad eller nerskjuten?

En annan tanke bakom aktionerna, där Badaktionen kan vara ett bra exempel, är att vi försökte ligga någonstans mellan "acceptabla" och "oacceptabla" former. Aktionerna var oftast antingen olagliga eller så räknades de som något som kanske var lagligt, men inte betraktades som helt rumsrent heller, samtidigt var de inte så hemska så att polisen kunde ingripa utan att se löjliga ut och åkte någon ändå dit var det snarare böter än fängelse som gällde. Detta var slutsatser av 90-talets autonoma praktik, med svarta block och hela köret. Hur militantare vi varit, och hur militantare vi hade framställt oss själva, desto lättare var vi att utdefinera, fängsla, massarrestera och i slutändan skjuta ner på öppen gata. Men inte bara det, hur militantare vi varit gjorde delvis också att klyftan mellan "aktivisterna" och "vanligt folk" blev större, och det var en klyfta vi ville minska. Vi ville att även de som hade jobb och barn skulle kunna delta i våra aktiviteter, man skulle kunna delta utan att riskera fängelse. (De som skall bo länge i ett område har större anledning att kämpa för att förbättra sina förhållanden eller åtminstone förhindra försämringar än unga som kanske flyttar efter ett par år.) Samtidigt var det en balansgång att inte bli en söt och harmlös grupp som korrigerade fastighetsägares och politikers små brister, därav dumpade sopor vid stadshuset och förslag till att såga ner 3G-master.
Ett lästips om in- och utdefinering är Thomas Mathiesen text ur ”*Den dolda disciplineringen – makt och motmakt*”

Kim Müller
Publicerad på www.kimmuller.wordpress.com/
februari 2009

STADSDELSMOTSTÅND, DEL 3 – BOENDEPOLITIK OCH NEDSKÄRNINGAR (2009)

Efter de inledande aktionerna för att uppmärksamma den hotande lyxrenoveringen av Södra Innerstaden så organiserades en serie föredrag och en paneldebatt på Glassfabriken i december 2001 som handlade om boende och bostadspolitik. En av slutsatserna blev att det var för defensivt att enbart arbeta mot lyxrenovering och även för att göra det framgångsrikt krävdes ett engagemang i fler frågor som gällde vår situation som boende. För även om vi hade fått stort medhåll för våra åsikter när vi delat ut flygblad så hade inte det inneburit att vi kunnat mobilisera folk till exempel till våra torgfester. En av anledningarna kan naturligtvis ha varit att det inte finns en omedelbar koppling som innebär att man faktiskt motarbetar lyxrenovering genom att festa på ett torg. Så med de diskussionerna i ryggen började vi arbeta med de konkreta problem som fanns i våra områden

och att bli mer relevanta för andra boende. Ett av de saker vi såg som problem var att vi hade så pass lite kontakt med kamrater med ursprung i andra länder, framförallt relativt nyanlända invandrare, eller rättare sagt, de kontakter vi hade var genom asyl- och flyktinggömmarpolitik och vi ville även att folk skulle kunna vara aktiva i Sverige och ta vara på de ovärderliga erfarenheter av organisering och kamp de hade fört i sina hemländer. Ett annat syfte var helt enkelt att öka kontakterna mellan invandrare och svenskar. Så vi drog, tillsammans med Iranska Flyktingrådet, igång ett projekt som vi kallade "Språka med oss". Vi träffades på Kvarterslyftets lokal och diskuterade allt mellan himmel och jord, hjälptes åt att fylla i blanketter och att förstå horoskop och ordspråk. En fördel med att det nästan bara var perser var att de kunde hjälpa varandra också. En av de roligaste pratstunderna handlade om alla jobbiga svenska blanketter, det lät ungefär så här:

– Vad menar dom när dom skriver så här? Vi har jättesvårt att förstå språket som myndigheterna använder.

– Ja, det är inget konstigt, infödda svenskar har svårt att förstå byråkrat-svenska.

– Men varför använder man ett språk som inte ens de som är födda i landet förstår?

– Hmm, det är en bra fråga.

Vi hade också tankar kring att dra igång ett läxhjälpsprogram, men på det stora hela hade vi tagit oss vatten över huvudet från bägge sidor, vi träffades en gång i veckan med människor som också dom hade ett fullspikad schema, men det var kul och lärorikt under tiden det varade.

"Våra frågor sammanlänkas av gruppens mål: Bestämmanderätt i våra egna kvarter – Detta försöker vi uppnå genom att skapa en gemensamhet i de små, individuella och ofta isolerade kamper som sker dagligen. Vi har t ex försökt samla folk kring frågor som rör de boende i våra egna kvarter t ex fixa sopstation och protestera mot byggandet av 3G-master" AM's stadsdelsgrupp.

Dessa jävla sopor…

När vi väl satte oss ner och pratade om vilka problem som fanns i våra områden dök små som stora saker snart upp. Något vi snabbt reagerade på var att Förpackningsindustrin hade tagit bort flera stationer för sopåtervinning. Detta var inte bara en miljöfråga för de som ville sortera sina sopor utan något som angick alla, att stationerna togs bort gjorde nämligen att det hamnade ännu mer skräp i allas våra redan överfulla och råttbebodda soprum. Många i Södra Innerstaden saknade dessutom bil och det var både jobbigt och tidskrävande att just vi skulle ha mycket längre till återvinningsstationer än alla andra. Kamperna om rätt till sopstationer pågick ungefär från början av 2002 till februari 2003 och var en kamp där vi fick igenom våra krav. När stationerna togs bort fortsatte folk spontant att lämna sina sopor där stationerna innan hade varit, och sopgubbarna hämtade dom också. Det var en märkligt situation där det låg sopor på gatan regelbundet och sorterat som ändå hämtades upp. Vi spann här vidare på det folk redan hade börjat på och satte upp affischer där vi uppmanade folk att lämna sopor men samtidigt rekommendera dom att inte lämna glas och metall som kunde vara farligt för barn. Sedan anvisade vi rutor var man skulle lämna plast, papp och papper för att göra det lite lättare för sopgubbarna också. I det här arbetet, som så många andra gånger, började vi gräva runt i vem som egentligen hade ansvar och hur beslutet togs runt dessa frågorna, vi upprättade också kontakt med de som hade makten över besluten, syftet var att veta var man skulle framföra sina synpunkter och hotelser och vem man eventuellt skulle hänga ut om det blev aktuellt. Då politikerna kanske inte brydde sig så mycket om att det var skräpigt i våra kvarter beslutade vi oss för att ta skräpet till stadshuset. I en minutiöst planerad aktion dumpades därför sopor utanför deras ingång. Vi fick i ett första läge tillbaka stationerna men helt plötsligt försvann dom igen, i det läget var det helt klart dags att gå till en mer kollektiv aktion – vi kallade till "Sopdemonstration" där vi gemensamt skulle gå till stadshuset med våra sopor. Vi satte demonstrationen som slutdatum och uttalade helt enkelt ett ultimatum – finns det ingen sopstation detta datum så går vi till stadshuset med våra sopor. Kommunen fick kalla fötter och hostade upp ett par tillfälliga stationer som de lovade skulle följas av fasta, ett löfte de skulle hålla. Vi vann på walk-over men det innebar också att mobiliseringen uteblev, vi fick inför massmedia och kravallpolis teatraliskt sortera våra sopor.

"Det handlar inte om att vara emot mobiltelefoner utan om att vilja ha bestämmanderätt över kvarteret där man bor. Helt plötsligt dyker det upp saker man inte blivit informerad om, vi vet inte om det är miljö- eller hälsofarligt. Vi har ingen bestämmanderätt, ingen möjlighet att säga: vi vill inte ha en mast här. Och fastighetsägaren tjänar pengar på att sätta upp dem, pengar som inte återinvesteras i fastigheten. Vi står för riskerna och de tar vinsterna." säger han och formulerar därmed den gyllene regel som gäller som gäller för privatiseringar över hela världen både på global och lokal nivå.

America Vera-Zavala ur "Deltagande demokrati" i kapitlet "De autonoma står på barrikaderna – i tvättstugan"

När det började dyka upp master för 3G-telefoni var vi inte sena att protestera, och varför förklaras i citatet ovanför. Men det var en svår kamp att föra, vi informerade boende om var det fanns master, hur de kunde kolla upp om det fanns på deras hus och hur de såg ut, samt var de kunde hitta mer information. Längre kom vi inte då, men intressant nog finns det

andra grupper t ex i Italien som kommit längre. Där har man stoppat liknande projekt i en del kvarter, läs mer hos Guldfiske.

En annan fråga vi engagerade oss i var trafiksituationen på Möllan, bland annat krävde vi 30 km/h som hastighetsbegränsningen på Ystadsgatan och där kombinerade vi målningar på gatan med texter som "*lekande barn!*" med flygbladsutdelningar till bilister och kontakt med gatukontoret. För övrigt har det nu dykt upp nya förslag om att hela torget ska bli bilfritt.

Consulta och alternativ hyresgästförening?

Parallellt med aktiviteterna kring boendemiljön gick debatterna höga till hur vi egentligen kan stoppa lyxrenoveringen. Någon slags organisering av de boende, just i form av boende, sågs som ofrånkomlig. Samtidigt kändes det helt orealistiskt att försöka jobba genom Hyresgästföreningen. Vi beslut oss därför att kolla upp den Boendeföreningen i Göteborg genom att bjuda in dom att prata under Gårdsdagen på Möllevången (ett arrangemang som många boende deltar i). Samtidigt lanserade vi Sveriges första Consulta där vi ställde frågor om boendemiljön, trygghet och Hyresgästföreningen. (Consultan är en undersökning som Zapatisterna startade, tanken var att som vänstergrupp vända lite på perspektivet istället för det klassiska "Det här tycker vi!" fråga "Vad tycker ni?"). Vi gjorde en hel reklam innan och fick in 150 svar på vår enkät, på vissa frågor var svaren entydiga och bekräftade våra egna åsikter ganska väl. Det som de flesta var eniga om var: Att de hade för lite att säga till om i sitt boende, och ville ha mer att säga till om. Att de kände sig säkra där dom bodde (trots de "farliga" stadsdelar de bodde i). Att de antingen inte var medlemmar av Hyresgästförening eller var missnöjda medlemmar.

Så på det stora hela var det inte svårt att dra slutsatsen att det fanns ett verkligt underlag för något slags alternativ till Hyresgästföreningen. Men efter närmare studier av Boendeföreningen i Göteborg och regelverket för att starta en egen hyresgästförening så var det ganska uppenbart att det inte var en framkomlig väg. För det första hade Boendeföreningen förhandlingsrätt för 2 eller 3 fastigheter, och det hade tagit dom 10 år att ta sig dit, det är möjligen en väg för mer inflytande i vissa stadsdelar, men som alternativ för att motverka en snabb lyxrenovering kändes det helt orealistiskt. Den andra anledningen var att det var uppenbart att problemet med Hyresgästföreningen inte var deras passivitet utan att de faktiskt knappt hade några lagliga kampmetoder att ta till över huvud taget. Med de nuvarande lagarna har helt enkelt fastighetsägarna otroligt mycket mer rättigheter än skyldigheter. Även om vi kom fram till att det inte var en framkomlig väg för oss, så var det helt klart vettig att undersöka möjligheterna i form av underlag bland de boende och juridiska möjligheter.

En fråga som kommit fram genom consultan var trygghet och brottslighet, och även om de allra flesta kände sig trygga i våra områden så var våld och trakasserier mot kvinnor, framförallt i samband med krogbesök, ett stort problem. Vi skrev ett kort flygblad om detta och la ut tusentals blad på krogarna, det riktade sig både till kvinnor och män och uppmanade män att bete sig och hålla efter andra och kvinnor att försvara sig och andra.

Vi tittade också närmare på Citytunneln och försökte analysera vad byggandet av den skulle få för konsekvenser, framförallt med inriktning på att Malmö stad skulle lägga en miljard på ytterligare ett stort och tjusigt projekt. Om Citytunneln sa vi på den tiden "den kommer inte ge bostadslösa en ny bostad. Den kommer inte att ge kommunal- och landstingsanställda högre löner eller bättre arbetsvillkor. Om den kommer att skapa fler arbetstillfällen i längden vet vi inte.". Citytunneln har för övrigt fått en station på Triangeln färdig nu och det återstår att se vad hela bygget samt stationernas placering kommer få för konsekvenser för de som bor i närheten, ett som är säkert är i alla fall att det inte lär bli sänkta hyror.

Våra kanaler att nå ut var flitiga affischeringar och flygbladsutdelningar, samt vårt eminenta stadsdelsblad Info-214 (214 är alltså postnumret till Södra Innerstaden).

Klass och Politik

Relationen mellan den autonoma vänstern (och vänstern som helhet) och arbetarklassen är en jävligt komplicerad sak, man kommer onekligen in i trista "identiteter" som autonom, aktivist eller "arbetare". Onekligen var vi en liten grupp revolutionärer som till viss del satte agendan till vilka frågor som det snackades om, men det var hela tiden frågor som gällde oss lika mycket som andra boende, och vårt engagemang och vår aktivitet fick folk att vända sig till oss, och fick oss att vända oss till andra. Ibland för att vi var autonoma, ibland trots att vi var autonoma. Att föra en kamp på gator och i stadsdelar är inte samma sak som att kämpa på arbetsplatserna, där det ibland är mycket lätt att kämpa direkt mot utsugningen och dryga chefer utan att gå omvägar genom representation eller att det man gör gör att andra betraktar en som något annat än bara en annan knegare på golvet. När vi hotar med att dränka stadshuset i sopor blir vi direkt ett slags representater, inte bara för de boende utan också gentemot de boende, vi kanske blev de autonoma de kunde relatera till. Vid ett par tillfällen under de dryga två år från sommaren 2001 till sommaren 2003 fanns det ett par tillfällen jag vill nämna lite extra, där det över huvud taget dök upp en gemensam praktik eller väldigt tydliga beröringspunkter mellan "rörelser i klassen" och oss som "autonoma boende", vi valde

i flera av fallen att ha en rent “stödjande” roll, där vi inte tog några speciellt egna initiativ. Men det var också uppenbart hur svårt det var att mobilisera de övriga vänsteraktivisterna till arrangemang eller protester som inte var deras “egna”.

Under en het sommar blev det en smula röjigt vid Sofielundsskolan, ungdomar hängde där på kvällarna och stökade i största allmänhet, och många vuxna som ville ha sin nattsömn var rätt irriterade. I samband med det så var det boende kring skolan som undrade om vi ville vara med och dra igång nattvandringar. Min första reaktion var ganska tveksam, var syftet att övervaka eller till och med gripa ungarna eller att ringa snuten? Mina farhågor visade väl på mitt bristande förtroende till mina grannar när de förklarade att syftet ju var “*att ungarna INTE ska åka fast och få problem med polisen, det är ju våra ungar!*”. Efterhand så lugnade det ner sig av sig själv, av typiskt svenska orsaker, det blev kallare på kvällen helt enkelt, men en fråga som dröjde sig kvar var att en del av oss ser inte samma problem som andra boende, och tvärtom.

Jag bodde i den här perioden i ett kvarter som var uppdelat på två olika hyresvärdar samt en trapp med bostadsrätter, ingen lysande förutsättning för organisering kan tyckas. Det fanns en rad problem som bara blivit mer och mer akuta, gården såg ut som satan (den där skylten med texten “Förbjudet att spela fotboll på gräset” blev lite tragikomisk när gården såg ut som Gobi-öknen), bristande underhåll i trapphusen och lägenheterna och överfulla sopor som drog till sig råttor. Som så många andra kvarter i Malmö var det ett slags “misärens självförvaltning” eftersom man var tvungen att fixa sånt som pajade själv. Något som inte var så lätt för giktbrutna pensionärer. Men i kvarteret bodde också något tiotal människor som kan betraktas som “vänsteraktivister”. Jag tänkte att det ska väl gå att göra något och drog, tillsammans med en stenhård äldre dam, ihop först en gårdsfest och sedan ett möte för kvarteret som vi la på Kvarterslyftet som låg ganska nära. Mobiliseringen var både peppande och en besvikelse, det var en besvikelse att så få av dom jag trodde skulle komma som dök upp, och det var peppande att så många andra gjorde det. Det kom folk från ungefär 15 hushåll i kvarteret och vi beslutade oss för att börja med en namnlista med krav till hyresvärden (som när man ringde och klagade på att hissen var trasig sa att “det är zigenarna som pajat den”. Vilket är jävla skitsnack, det handlar ju inte om zigenarna pajar den eller inte, han tar likväl in grova pengar från zigenare som icke-zigenare och har han belägg för det skulle han väl vräkt dom?). Slutsatsen efter mötena fick väl bli att det inte är mer sannolikt att en vänsteraktivist vill göra nåt i sitt kvarter än nån annan. Och det är väl inte så mycket att säga om det. Men vi gick runt med namnlistor som nästan alla skrev på, vi krävde förändringar och fick bättre grannsämja på köpet, vi fick också dit stadsdelstidningen som gjorde reportage och visade upp hyresvärdens smutsiga byk för flera människor.

“*Vi hade inga förhoppningar om att dessa “arbetarpartier” skulle satsa på arbetarklassen. Tyvärr hade vi rätt. Det handlar om att man kontinuerligt prioriterar stora projekt (vi tänkte här på t ex Bo01 och Citytunneln, Kims anmärkning) och höga löner till chefer och politiker. Dessa påstår sedan att det inte finns pengar till bl a vård och skola.*”
ur ett flygblad mot nedskärningar 2003 av AM’s stadsdelsgrupp.

Nedskärningar och motstånd
År 2002 var det val i september, och traditionsenligt hade den “röda” sidan makten i Malmö under ledning av Ilmar Reepalu. Lika traditionsenligt var det väl också att man börja skära ned 2003, lagom långt till nästa val med hopp om att man inte ska minnas till nästa gång det är dags att gå till urnorna. Först ut var Region Skåne (som inte Ilmar kan lastas för) som skulle lägga ner Vårdcentralen Eden på Möllan, trots att det var en av de bästa, enligt patienterna, vårdcentralerna i Malmö. Men här stötte man på patrull, det organiserades en demonstration på initiativ av den lokala hyresgästförening i kvarteret Dimman. Det kom 400 personer till demonstrationen, de flesta äldre och många patienter och personal på Eden. Själva hade vi hjälpt till med affischering inför demonstrationen, och inför beslutet som de ansvariga skulle ta så affischerade vi med deras namn och e-mejladresser så folk skulle kunna höra av sig till dom och säga sitt hjärtas mening. Vi arrangerade också en liten gatuteater där vi delade ut plåster och flygblad. Motståndet lönade sig och man de ansvariga, Sydvästra Skånes Sjukvårdsdistrikt, beslutade sig för att inte stänga Eden utan göra en “osthyvelsmodell” och skära ner lite här och var istället.

Nästan nedskärningsrunda gällde Södra Innerstaden, och även här ville S+V+Mp skära ner. Man ville stänga stadsdelens två öppna förskolor, en på Möllevången och en på Seved. Viktigt i sammanhanget är att Seved är Sveriges fattigaste innerstadsområde. Man ville även stänga två fritidsgårdar samt dra in resurser för narkomaners rehabilitering i stadsdelen. Organiseringen av Malmö Stad i olika stadsdelar med separat budget innebar mest att de lokala politikerna fick bestämma var de ville skära ner, i ett par stadsdelar vägrade vänsterpartister “ta sitt ansvar” och röstade, tillsammans med borgarna, mot nedskärningar. Men inte i Södra Innerstaden, deras starkaste fäste. Det skedde en mobiliseringen mot förslaget, främst från fritidsgårdarna och de öppna förskolorna, vi hjälpte till efter förmåga. På en vardagsförmiddag kom det så 140 personer till stadsdelsnämnden möte. Förskolorna, främst på Möllevången, hade bland

annat mobiliserat föräldrar och barn och det blev rätt kaotiskt på mötet. Man kunde från början se att nämndens ordförande tillika sosse-hunden hade en räv bakom örat. Efter överläggningar så beslöt de att "bara" stänga en fritidsgård och dra ner resurserna för narkomaner. Flera anställda och anhöriga vilkas områden blivit "räddade" jublade. Det gjorde man säkert från stadsdelsnämndens håll också. Man såg vilka delar av nedskärningarna som det fanns ett starkt motstånd mot och skar istället ner på de minst stridbaras områden. På så sätt hade man kunnat splittra motståndet. Även om folk var på mötet och protesterade tillsammans var de ändå isolerade eftersom de kämpade för varandras resurser utan bara för sina egna. I tysthet och utan protester lades senare även den öppna förskolan på Seved ner.

Både dessa mobiliseringar var delvis segerrika men lämnade ändå en dålig smak i munnen, de rutinerade proffspolitikerna hade gjort så här i varje mandatperiod, man hade följt "det minsta motståndets lag" och gått ut med stora besparingar, för att sedan backa och skära på andra ställen om de mötte på ordentligt motstånd. Vi som kämpat mot besparingarna hade å andra sidan inte den kontinuitet och minne som politikerna haft. Vi kämpade mer som småbarnsföräldrar, anhöriga till narkomaner, ungdomar, patienter än som arbetarklass. De kämpade som kapitalets och statens nyttiga idioter mot sina egna väljare. Och jag har svårt att dölja mitt förakt för politikerna när jag skriver det här men också min besvikelse över dem bland de som protesterade som övergav de svagare, när jag skriver det här. Om man ska se "vår" roll i såna här sammanhang så är det kanske att få folk att lyfta blicken och tänka mer solidariskt när det görs nedskärningar.
Efter drygt två års arbete så lade vi ner stadsdelsgruppen, flera medlemmar hade flyttat och Autonomt Motstånd, vår "moderorganisation", hade redan lagt ner sin verksamhet. Men de erfarenheter vi gjorde levde vidare i andra organisationer och andra projekt, bland annat i mobiliseringar mot nedskärningar på Malmö Allmänna Sjukhus, kampanjen mot AUC under Osynliga Partiet-tiden. Parallellt med vårt arbete fanns en hel del intressanta husockupationer i Malmö, men det får någon annan skriva om. Månhända får jag tummen ur och skriver om hur socialdemokraterna har organiserat sitt arbete gentemot fattiga stadsdelar runt om i landet, i form av Storstadsatsningen och Välfärd för alla.

Kim Müller
Publicerad på www.kimmuller.wordpress.com/ mars 2009